

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1940791_RegNr_e2-1692-781/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1940791>

Civilinė byla Nr. e2-1692-781/2020

Teisminio proceso Nr. 2-56-3-00997-2019-3

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.3.11

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. lapkričio 5 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Jūratė Varanauskaitė,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjusi civilinę bylą pagal pareiškėjo R. A. atskirąjį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutarties, kuria netenkintas pareiškėjo prašymas **dėl paskirtos baudos panaikinimo**,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kauno apygardos teismo 2020 m. sausio 22 d. nutartimi uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Elektrolė“ iškelta bankroto byla.

2. Bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ nemokumo administratorė UAB „Adminova“ pateikė teismui prašymą skirti buvusiam UAB „Elektrolė“ vadovui R. A. 500 Eur baudą už Kauno apygardos teismo 2020 m. sausio 22 d. nutarties nevykdymą. Nurodė, kad UAB „Elektrolė“ vadovas R. A. dokumentus ir turtą administratorėi turėjo perduoti iki 2020 m. kovo 3 d., tačiau iki šio prašymo pateikimo dienos perduota dalis įmonės dokumentų (perdavimas įvyko 2020 m. liepos 16 d.), nėra perduotas įmonės balansas nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienai – 2020 m. vasario 18 d. su visais lydimaisiais dokumentais. Pažymėjo, jog bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ didelės vertės nekilnojamasis turtas – butas, esantis (duomenys neskelbtini), taip pat kilnojamasis turtas – transporto priemonė Renault Safrane, nemokumo administratorėi perduoti nebuvo, nors administratorė ne kartą ragino buvusį įmonės vadovą perduoti turtą, išsiuntė įsakymą dėl dokumentų ir turto perdavimo (įsakymas įteiktas), tačiau iki šios dienos turtas nėra perduotas.

3. Kauno apygardos teismas 2020 m. rugsėjo 10 d. nutartimi bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ buvusiam vadovui R. A. paskyrė 250 Eur baudą už pareigos perduoti administratorėi turtą ir dokumentus pažeidimą ir įpareigojo R. A. per 5 dienas nuo šios nutarties kopijos įteikimo dienos visiškai įvykdyti Kauno apygardos teismo 2020 m. sausio 22 d. nutartyje ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme nustatytą pareigą perduoti įmonės administratorėi įmonės turtą pagal balansą, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus.

4. Pareiškėjas R. A. pateikė teismui prašymą panaikinti 2020 m. rugsėjo 10 d. nutartimi paskirtą baudą. Prašyme nurodoma, kad įmonės dokumentai nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d. yra paimti ikiteisminio tyrimo pareigūnų atliekant poėmį, todėl R. A. jais nedisponavo ir atitinkamai negalėjo pateikti. Dėl ikiteisminio tyrimo paimtų dokumentų trūksta pirminių apskaitos dokumentų ir / ar duomenų sudaryti balansą ir kitus finansinės atskaitomybės dokumentus už 2018 m. ir vėlesnius laikotarpius, kadangi pagal verslo apskaitos standartus balansas sudaromas už ataskaitinius metus, o dalis 2018 m. apskaitos dokumentų paimti ikiteisminio tyrimo pareigūnų. Pažymėjo, kad savo žinioje transporto priemonės Renault Safrane neturi, todėl negali jos perduoti.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

5. Kauno apygardos teismas 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartimi netenkino pareiškėjo R. A. prašymo panaikinti 2020 m. rugsėjo 10 d. nutartimi jam paskirtą baudą.

6. Teismas sprendė, jog tai, kad R. A., būdamas bendrovės vadovu, žinojo arba turėjo žinoti, kad įmonės vardu yra registruota transporto priemonė Renault Safrane, privalėjo išsaugoti bendrovės turtą (automobilį), o iškelus bankroto bylą – jį perduoti bankroto administratorėi arba pateikti paaiškinimus, kur yra turtas, kam jis perduotas / parduotas, tačiau šios pareigos nevykdė.

7. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnams perduota tik dalis bendrovės dokumentacijos, t. y. nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d., o reikalingam balansui sudaryti dokumentai turėjo būti įmonės vadovo žinioje, todėl tai, kad dalis dokumentų perduoti ikiteisminio tyrimo pareigūnams, neatleidžia vadovo nuo pareigos perduoti dokumentus nemokumo administratoriui.

8. Konstatuota, jog pareiškėjas 2020 m. balandžio 15 d. patyrė traumą, tačiau dokumentų ir turto perdavimo terminas suėjo 2020 m. kovo 3 d., t. y. iki traumos.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

9. Pareiškėjas R. A. pateikė atskirąjį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutarties, kuriame prašo šią nutartį panaikinti ir išspręsti klausimą iš esmės – panaikinti jam paskirtą 250 Eur baudą. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

9.1. Pareiškėjas informavo nemokumo administratorę, jog jo žinioje transporto priemonės Renault Safrane nėra, todėl jis negali jos perduoti. Galimai buvęs įmonės vadovas neišregistravo automobilio arba jo neperdavė R. A.. Aplinkybė, kad R. A. savo žinioje neturi Renault Safrane, yra objektyvi pareigos perduoti turtą neįvykdymo priežastis, kadangi negali perduoti to, ko neturi.

9.2. Aplinkybė, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnams perduota dalis UAB „Elektrolė“ apskaitos dokumentacijos, t. y. nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d., yra objektyvi pareigos parengti įmonės balansą ir jį perduoti neįvykdymo priežastis.

9.3. Pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino su R. A. sveikata susijusias aplinkybes, nes priėjo rašytiniams įrodymams prieštaraujančios išvados, kad jis patyrė traumą 2020 m. balandžio 15 d., tačiau pareiškėjas 2018 m. balandžio 21 d. pateko į eismo įvykį, kurio metu buvo sunkiai sutrikdyta jo sveikata.

10. Nemokumo administratorė UAB „Adminova“ atsiliepime į atskirąjį skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Teigia, jog pareiškėjas, būdamas bendrovės vadovu, žinojo apie registruotą transporto priemonę ir privalėjo išsaugoti turtą bei perduoti jį nemokumo administratoriui. Pažymi, jog tai, kad dalis bendrovės dokumentų perduoti ikiteisminio tyrimo pareigūnams, neatleidžia vadovo nuo pareigos perduoti dokumentus. Akcentuoja, kad pareiškėjas iki 2020 m. balandžio mėnesio turėjo prieigą prie bendrovės sąskaitų.

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

11. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio (atskirojo) skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei absoliučių sprendimo (nutarties) negaliojimo pagrindų patikrinimas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnio 1 dalis, 338 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame (atskirajame) skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų, būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis). Absoliučių skundžiamos pirmosios instancijos teismo

nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė (CPK 329 straipsnio 2 ir 3 dalys, 338 straipsnis).

Dėl naujų įrodymų priėmimo

12. Nemokumo administratorė kartu su atsiliepimu į atskirąjį skundą teismui pateikė banko sąskaitų valdymo perėmimo datas patvirtinančių dokumentų kopiją.

13. Naujų įrodymų priėmimas apeliacinės instancijos teisme yra išimtinė priemonė, o jos taikymo sąlygos apibrėžtos CPK 314 straipsnyje. Apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, jei šie įrodymai galėjo būti pateikti bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė juos priimti arba kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau (CPK 314 straipsnis). Tai reiškia, kad naujų įrodymų priėmimas apeliacinės instancijos teisme yra išimtinė priemonė, o jos taikymo sąlygos apibrėžtos įstatyme.

14. Atsižvelgdamas į tai, kad nauji įrodymai yra susiję su apelianto, kaip buvusio bendrovės vadovo, pareigų įvykdymo galimybių įvertinimu, kuris yra reikšmingas sprendžiant klausimą dėl paskirtos baudos pagrįstumo, siekdamas objektyviai ir visapusiškai išnagrinėti kilusį ginčą, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, jog yra pagrindas priimti pateiktus naujus įrodymus (CPK 314 straipsnis).

Dėl atskirojo skundo argumentų

15. Apeliacijos dalyką sudaro pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria netenkintas prašymas dėl baudos panaikinimo, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas.

16. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 57 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad iškėlus bankroto bylą, įgaliojimų netekę juridinio asmens valdymo organai, o kai bankroto byla iškelta ūkinei bendrijai, – jos tikrieji nariai, kurie vykdo Civilinio kodekso 2.67 straipsnyje ir 2.82 straipsnio 3 dalyje nustatytas valdymo organų pareigas, per teismo nustatytą terminą privalo perduoti paskirtam nemokumo administratoriui: 1) juridinio asmens valdomą ir naudojamą turtą pagal nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenis; 2) visus juridinio asmens dokumentus, buhalterinės apskaitos registrus ir kitą juridinio asmens informaciją, susijusią su jo veikla (toliau – juridinio asmens informacija). Jeigu bankroto byla iškelta neribotos civilinės atsakomybės juridiniam asmeniui, jo savininkas, ūkinės bendrijos tikrieji nariai per teismo nustatytą terminą privalo pateikti paskirtam nemokumo administratoriui viso savo turimo turto, įskaitant ir turtą, kuris yra bendroji jungtinė nuosavybė, sąrašą (JANĮ 57 straipsnio 2 dalis). Jeigu šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys per teismo nustatytą terminą neperduoda nemokumo administratoriui nurodyto turto ir (ar) informacijos, teismas gali jiems skirti iki vienos MMA dydžio baudą už kiekvieną pareigos nevykdymo dieną (JANĮ 57 straipsnio 2 dalis).

17. Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad minėtos normos pagrindinis tikslas yra drausminti nesąžiningus, neveiklius bankrutuojančios įmonės vadovus, ignoruojančius teismo sprendimų privalomumą, priversti juos kuo greičiau pateikti bankroto procedūras vykdančiam bankroto administratoriui įmonės finansinius bei kitus svarbiausius su įmonės veikla susijusius dokumentus, kad būtų galima vykdyti bankroto procedūras; jeigu įmonės valdymo organai nepateikė teismo reikalaujamų dokumentų ar įmonės turto dėl objektyvių priežasčių, teismas

turėtų panaikinti jiems paskirtą baudą (Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1884-330/2018).

18. Bylos duomenimis nustatyta, kad Kauno apygardos teismas 2020 m. sausio 22 d. nutartimi UAB „Elektrolė“ iškėlė bankroto bylą, nutartis įsiteisėjo 2020 m. vasario 18 d. Teismas ta pačia nutartimi įpareigojo per 14 dienų nuo nutarties įsiteisėjimo dienos bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ valdymo organus perduoti įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus, o administratorę įpareigoti perimti visus dokumentus ir perduodamą turtą. Pirmosios instancijos teismas, tenkindamas bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ nemokumo administratorės prašymą, 2020 m. rugsėjo 10 d. nutartimi apeliantai R. A. paskyrė 250 Eur baudą už nustatytų įpareigojimų nevykdymą. Apeliantas R. A. pateikė teismui prašymą panaikinti paskirtą baudą, argumentuodamas tuo, kad įmonės dokumentai nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d. yra paimti ikiteisminio tyrimo pareigūnų atliekant poėmį, todėl R. A. jais nedisponavo ir atitinkamai negalėjo perduoti bei sudaryti balanso, be to, jo žinioje transporto priemonės Renault Safrane nėra, todėl jis negali jos perduoti. Skundžiama nutartimi pirmosios instancijos teismas atsisakė panaikinti paskirtą baudą už turto ir dokumentų neperdavimą.

19. Byloje nėra ginčo, kad UAB „Elektrolė“ vadovu iki įmonės bankroto bylos iškėlimo buvo apeliantas R. A.. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.82 straipsnio 3 dalį, tarp įmonės vadovo pareigų nurodytos ir juridinio asmens veiklos organizavimas, o pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio 12 dalies nuostatas, bendrovės vadovas yra atsakingas už jos veiklos organizavimą ir tikslų įgyvendinimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą, bendrovės dokumentų ir duomenų pateikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui, be to, bendrovės vadovo atsakomybė už įmonės apskaitos organizavimą ir šių dokumentų išsaugojimą numatyta ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 21 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, neginčytina, kad JANĮ numatyta pareiga nemokumo administratoriui perduoti įmonės turtą ir dokumentus teko apeliantai R. A., kuris šią pareigą turėjo įvykdyti per 14 dienų nuo Kauno apygardos teismo 2020 m. sausio 22 d. nutarties dėl bankroto bylos iškėlimo įsiteisėjimo dienos.

20. Kaip nustatyta byloje, apeliantas tinkamai nevykdė JANĮ 57 straipsnyje numatytos pareigos, nes neperdavė visų įmonės dokumentų (įmonės balanso, sudaryto nutarties iškelti bankroto bylą UAB „Elektrolė“ įsiteisėjimo dienai, su visais lydimaisiais dokumentais) ir turto (transporto priemonės). Apeliantas šių aplinkybių neneigia, dokumentai iki šiol nėra perduoti, tačiau skunde palaikoma pozicija, kad teismo nustatytas įpareigojimas nebuvo įvykdytas ne dėl apelianto kaltės, o dėl to, kad įmonės dokumentai nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d. yra paimti ikiteisminio tyrimo pareigūnų, transporto priemonės Renault Safrane jo žinioje nėra.

21. Apeliacinės instancijos teismas, pritardamas pirmosios instancijos teismo išvadoms, konstatuoja, kad apelianto nurodytos aplinkybės nepateisina JANĮ 57 straipsnyje nustatytos pareigos nevykdymo. Kaip teisingai konstatavo pirmosios instancijos teismas, terminas perduoti bankrutuojančios UAB „Elektrolė“ dokumentus ir turtą pasibaigė 2020 m. kovo 3 d. Apelianto teigimu, aplinkybė, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnams perduota dalis bendrovės dokumentacijos, t. y. nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d., yra objektyvi pareigos parengti įmonės balansą ir jį perduoti neįvykdymo priežastis. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, iš administratorės pateikto elektroninio susirašinėjimo matyti, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnams perduota tik dalis dokumentacijos, t. y. už laikotarpį nuo 2011 m. iki 2018 m. birželio 14 d., todėl nagrinėjamu atveju reikalingam balansui sudaryti, t. y. 2020 m. sausio 22 d., dokumentai turėjo būti įmonės vadovo žinioje. Be to, akcentuotina, jog aplinkybė, kad dalis

bendrovės dokumentų perduoti ikiteisminio tyrimo pareigūnams, neatleidžia vadovo nuo pareigos perduoti dokumentus nemokumo administratoriui. Nemokumo administratorės pateikti įrodymai patvirtina, jog apeliantas iki 2020 m. balandžio mėnesio turėjo prieigą prie bendrovės sąskaitų, todėl turėjo galimybę sudaryti finansinės atskaitomybės dokumentus. Atskirajame skunde taip pat teigiama, kad aplinkybė, jog R. A. savo žinioje neturi transporto priemonės Renault Safrane, yra objektyvi pareigos perduoti turtą neįvykdymo priežastis. Pagal Juridinių asmenų registro duomenis UAB „Elektrolė“ vadovu nuo 2004 m. gruodžio 7 d. buvo R. A.. Iš byloje esančio Valstybės įmonės „Regitra“ kelių transporto priemonių registro išrašo matyti, kad UAB „Elektrolė“ vardu registruota transporto priemonė Renault Safrane, tačiau transporto priemonės būseną – išregistruota, paskutinės registracijos data 2014 m. spalio 1 d., t. y. apeliantui dar esant įmonės vadovu. Apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad R. A., būdamas bendrovės vadovu, žinojo arba turėjo žinoti, kad įmonės vardu yra registruota transporto priemonė Renault Safrane, privalėjo išsaugoti bendrovės turtą (transporto priemonę), o iškėlus bankroto bylą – jį perduoti nemokumo administratoriui arba pateikti paaiškinimus, kur yra turtas, kam jis perduotas / parduotas.

22. Apeliantas teigia, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino su R. A. sveikata susijusias aplinkybes, nes priėjo rašytiniams įrodymams prieštaraujančios išvados, kad jis patyrė traumą 2020 m. balandžio 15 d., tačiau pareiškėjas 2018 m. balandžio 21 d. pateko į eismo įvykį, kurio metu buvo sunkiai sutrikdyta jo sveikata. Sutiktina, jog skundžiamoje nutartyje klaidingai nurodytas apelianto patirtos traumos momentas, tačiau ši aplinkybė nepaneigia bendrovės buvusio vadovo pareigos, numatytos JANĮ, t. y. perduoti nemokumo administratoriui įmonės turtą ir dokumentus. Apeliacinės instancijos teismas atkreipia dėmesį, jog pareiškėjo patirtas sveikatos sutrikdymas netrukdė eiti bendrovės vadovo pareigų, todėl nėra pagrindo konstatuoti, kad dėl patirtos traumos apeliantas neturėjo galimybės tinkamai įvykdyti pareigos perduoti įmonės turtą ir dokumentus nemokumo administratoriui.

23. Kiti atskirojo skundo argumentai, atsižvelgiant į pirmiau pateiktus išaiškinimus, vertintini kaip teisiškai nereikšmingi, todėl dėl jų plačiau nepasisakoma.

24. Apibendrinamas išdėstyti argumentus, apeliacinės instancijos teismas konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas priėmė teisėtą ir pagrįstą procesinį sprendimą, kurį naikinti apelianto nurodomais argumentais nėra pagrindo (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktą).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartį palikti nepakeistą

.

Teisėja Jūratė Varanauskaitė

</div